

ปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 THE RISK FACTOR AND EFFECTIVENESS OF MUNICIPALITY SCHOOL IN LOCAL EDUCATION GROUP 1

สาวิตรี จ้วนหอม¹

นพพล เจนอักษร²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1. ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา 2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษา 3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา ในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ประชากรที่ศึกษา ได้แก่ สถานศึกษาในสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใน 5 จังหวัด คือ นครปฐม นนทบุรี สมุทรสาคร สมุทรปราการ และปทุมธานี กำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 3 คน ประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษาหรือรองผู้อำนวยการ สถานศึกษา ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ 1 คน ประธานกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการสถานศึกษา 1 คน รวมทั้งสิ้น 120 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยง ตามแนวคิดของ ทร สุนทรายุทธ และประสิทธิผลของสถานศึกษา ตามแนวคิดของ ฮอยและมิสเกล สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา โดยภาพรวมและรายด้านส่วนใหญ่อยู่ในระดับมาก โดยเรียงจากค่ามัชฌิมเลขคณิตมากไปหาน้อยดังนี้ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ ปัจจัยความเสี่ยงต่อผลผลิตและบริการ ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม และปัจจัยความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา ยกเว้นปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมายมีค่ามัชฌิมเลขคณิตอยู่ในระดับปานกลาง
2. ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง เรียงตามลำดับค่า มัชฌิมเลขคณิตได้ดังนี้ คุณภาพโดยทั่วไป ความพึงพอใจในการทำงาน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการขาดงาน และการออกกลางคันของนักเรียน อยู่ในระดับน้อย
3. ปัจจัยความเสี่ยงกับ ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมมีความสัมพันธ์กันทางบวก ในระดับปานกลาง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

Abstract

The purposes of this research were to determine ;1. the risk factor in Municipality school, 2. the effectiveness of Municipality school and the relationship between the risk factor and the effectiveness of Municipality school in Local Education Group 1. The population were Municipality School in Local Education Group 1. There were 3 respondents from each school consisted of a school director or an assistant school director, a chairman of school committee and a head of learning substance group, totally 120 respondents. The research instrument was a questionnaire concerning the risk factor based on the concept of Torn Suntrayut and the effectiveness based on the concept of Hoy and Miskel. The statistics were frequency, percentage, the arithmetic mean, standard deviation, and Pearson's Product Moment Correlation.

¹นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

²อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ว่าที่พันตรี ดร. ภาควิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

The results of the study were:

1. The risk factor in Municipality school in overall and most of individually was found at a high level, ranking from the highest arithmetic mean to the lowest arithmetic mean were 1. Material Factor 2. Management Factor 3. Money Factor 4. Economic Factor 5. Products and Service Factor 6. Man Factor 7. Technological Factor 8. Social-Cultural Factor and Structure Factor anyway except Political and Legal Factor was found at the middle level.
2. The effectiveness of Municipality school in overall was found at the middle level, ranking from the highest arithmetic mean to the lowest arithmetic mean in the order of the arithmetic mean as follows. 1. The overall quality 2. The job satisfaction and The achievement. By the way there were two aspects were found in low level ; the absenteeism and the dropout rate.
3. There was significant relation between the risk factor and the effectiveness of Municipality school in Local Education Group 1 at .01 level of significant.

บทนำ

การพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศทั้งหลายนั้น ปัจจัยสำคัญที่สุดคือทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ ความสามารถ รู้จักใช้วิจารณ์ในการตัดสินใจแก้ปัญหาอย่างมีเหตุผล รู้จักรับผิดชอบต่อหน้าที่ ดำเนินชีวิตอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ร่วมพัฒนาประเทศได้อย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงในทุกๆ ด้านของประเทศ กล่าวสำคัญคือการศึกษา ซึ่งปัจจุบันระบบการศึกษาไทยได้แบ่งการศึกษาออกเป็น 3 ระบบ ได้แก่ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ดังปรากฏไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดให้บุคคล มีสิทธิและโอกาสเสมอกัน ในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพ ปัจจัยสำคัญหลายประการของการพัฒนา คือ ประเทศต้องมีระบบโครงสร้างทางเศรษฐกิจที่มั่นคง โครงสร้างทางสังคมที่น่าอยู่มีระบบสวัสดิการแบบทั่วถึงประชาชนทุกระดับชั้น การเมืองและการปกครองที่มั่นคง การเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการพัฒนาประเทศ สร้างความเปลี่ยนแปลงทั้งด้านเศรษฐกิจและสังคมทั้งในด้านโอกาสและภัยคุกคาม จึงจำเป็นต้องเตรียมพร้อมให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยีดังกล่าวในอนาคต โดยที่การจัดระบบการศึกษา สถานศึกษาหรือสถานศึกษาเป็นหน่วยงานที่สำคัญที่สุดในการพัฒนาบุคลากรของประเทศ ซึ่งมีหน้าที่สร้างและพัฒนา “คน” ให้เป็น “มนุษย์” ที่มีคุณภาพ มีจิตเมตตา กรุณา รักและเอื้ออาทรต่อเพื่อนมนุษย์ มีความคิดสร้างสรรค์สิ่งดีงามให้เกิดขึ้นในสังคม สามารถพึ่งตนเองและเป็นที่พึ่งให้แก่เพื่อนมนุษย์ด้วยกัน ความคาดหวังที่สังคมมีต่อสถานศึกษานี้ เป็นผลทำให้สถานศึกษาอยู่ในสายตาของประชาชนอยู่ตลอดเวลา เสี่ยงวิพากษ์วิจารณ์จากประชาชน หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วน

ที่มีต่อคุณภาพของสถานศึกษาเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง ส่งผลถึงการพัฒนาเป็นอย่างมาก ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิผลของสถานศึกษาจึงต้องได้รับการดูแลและพัฒนาปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อทราบปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
2. เพื่อทราบประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

วิธีการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย เป็นขั้นตอนการศึกษาปัญหา นิยามปัญหา ศึกษาค้นคว้าหาข้อมูลจากเอกสาร ตำรา วรรณกรรม รวมถึงงานวิจัยหรือรายงานของหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง นำผลที่ได้มาจัดทำโครงร่างงานวิจัย ตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษา เสนอโครงร่างงานวิจัยต่อภาควิชาการบริหารการศึกษา เพื่อขอความเห็นชอบและอนุมัติโครงร่างงานวิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย

ขั้นตอนที่ 2 ดำเนินการจัดสร้างเครื่องมือสำหรับเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย ทดสอบและปรับปรุงข้อบกพร่องของเครื่องมือ นำเครื่องมือที่สร้างขึ้นซึ่งได้รับการตรวจสอบคุณภาพโดยวิธีการหาค่าความเชื่อมั่นแล้ว ไปเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด นำข้อมูลที่เก็บรวบรวมได้มาตรวจสอบความถูกต้องวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 การรายงานผลการวิจัย เป็นขั้นตอนของการจัดทำรายงานการวิจัยเสนอต่อคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ปรับปรุงแก้ไขตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์เสนอแนะ แล้วจัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อขออนุมัติสำเร็จการศึกษา

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ สถานศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ใน 5 จังหวัด ได้แก่ นครปฐม ปทุมธานี สมุทรสาคร สมุทรปราการ จำนวน 45 โรง

กลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยกำหนดขนาดตัวอย่างจากการเปิดตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie of Morgan) ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 โรง และสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งประเภท (Stratified Random Sampling)

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนละ 3 คนประกอบด้วย ผู้อำนวยการหรือรองผู้อำนวยการ 1 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ 1 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการสถานศึกษา 1 คน

ผลการศึกษา

การศึกษานี้ใช้ผู้ให้ข้อมูลเป็นหน่วยวิเคราะห์ (unit of analysis) และจากการส่งแบบสอบถามที่มีข้อความจำนวน 83 ข้อ ไปยังโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 โรง

โรงเรียนละ 3 ฉบับ รวม 120 ฉบับ ได้รับคืนมา 120 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.0 จากนั้นผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์มาวิเคราะห์ได้ผลดังนี้

1. การวิเคราะห์สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งผู้ตอบแบบสอบถามเป็นผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรองผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ครูหัวหน้ากลุ่มสาระ 1 คน และประธานกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการสถานศึกษา 1 คน สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 40 โรง รวม 120 ฉบับ จำแนกตามเพศ อายุการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในการทำงาน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด 120 คน เป็นเพศชาย จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67 เป็นเพศหญิง จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 48.33 อายุมากกว่า 51 ปีขึ้นไป จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 65.83 มีอายุระหว่าง 31 – 40 ปี เป็นจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 20.83 อายุระหว่าง 41 -50 ปี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 11.67 และอายุไม่เกิน 30 ปี จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.67 ระดับการศึกษา ระดับปริญญาโท จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 50 ระดับปริญญาตรี จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 42.50 ระดับปริญญาเอก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 6.67 และระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.83 ตำแหน่งผู้อำนวยการสถานศึกษา รองผู้อำนวยการสถานศึกษา หรือรักษาการจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตำแหน่งประธานกรรมการสถานศึกษาหรือกรรมการสถานศึกษา จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ตำแหน่งครูหัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้จำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 33.33 ประสบการณ์การทำงาน 20 ปีขึ้นไป จำนวน 62 คน คิดเป็นร้อยละ 51.67 ประสบการณ์การทำงาน 6 - 10 ปี จำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 25.83 ประสบการณ์การทำงาน 16 - 20 ปี และไม่เกิน 5 ปีมีจำนวนเท่ากันคือ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 8.33 และประสบการณ์การทำงาน 11 - 15 ปี มีจำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 5.83

2. ผลการวิเคราะห์ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา สังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ที่ 1	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (x_1)	3.57	0.78	มาก
2. ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม (x_2)	3.55	0.72	มาก
3. ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ (x_3)	3.67	0.72	มาก
4. ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย (x_4)	3.31	0.68	ปานกลาง
5. ปัจจัยความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา (x_5)	3.53	0.83	มาก
6. ปัจจัยความเสี่ยงต่อผลผลิตและบริการ (x_6)	3.66	0.90	มาก
7. ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (x_7)	3.62	1.07	มาก
8. ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (x_8)	3.71	0.92	มาก
9. ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร (x_9)	3.83	0.92	มาก
10. ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (x_{10})	3.80	0.89	มาก
รวม (x_{tot})	3.62	0.78	มาก

จากการวิจัย พบว่า ระดับ ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่น ที่ 1 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=3.62$, S.D. = 0.78) เมื่อพิจารณาแต่ละปัจจัย พบว่าปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 อยู่ในระดับมาก 9 ด้าน โดยด้านที่มีค่ามัธยฐานเลขคณิตมากที่สุดคือ ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร (x_9) ($\bar{X}=3.83$, S.D. = 0.92) รองมาคือด้าน ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (x_{10}) ($\bar{X}=3.80$, S.D. = 0.89), ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (x_8) ($\bar{X}=3.71$,

S.D. = 0.92), ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ (x_3) ($\bar{X}=3.67$, S.D. = 0.72) ปัจจัยความเสี่ยงต่อผลผลิตและการบริการ (x_6) ($\bar{X}=3.66$, S.D. = 0.90), ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (x_7) ($\bar{X}=3.62$, S.D. = 1.07), ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี (x_1) ($\bar{X}=3.57$, S.D. = 0.78), ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม (x_2) ($\bar{X}=3.55$, S.D. = 0.72) และปัจจัยความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา (x_5) ($\bar{X}=3.53$, S.D. = 0.83) ส่วนด้านปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย (x_4) พบว่าอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X}=3.31$, S.D. = 0.68)

3. ผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาล กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

ประสิทธิผลของสถานศึกษา	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (y_1)	3.89	0.42	มาก
2. ความพึงพอใจในการทำงาน (y_2)	3.96	0.40	มาก
3. การขาดงาน (y_3)	1.98	0.61	น้อย
4. การออกกลางคันของนักเรียน (y_4)	1.90	0.55	น้อย
5. คุณภาพโดยรวม (y_5)	4.14	0.42	มาก
รวม	3.17	0.68	ปานกลาง

จากผลการวิจัยพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.17$, S.D. = 0.68) เมื่อพิจารณาแต่ละหัวข้อ พบว่าประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่น 1 อยู่ในระดับมาก 3 ด้าน และระดับน้อย 2 ด้าน โดยด้านที่มีค่ามัธยฐานมากที่สุดคือ คุณภาพโดยรวม ($\bar{X} = 4.14$, S.D. = 0.42) รองมาคือด้านความพึงพอใจในการทำงาน ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.40), รองลงมาคือด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ($\bar{X} = 3.89$, S.D. = 0.42) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการขาดงาน ($\bar{X} = 1.98$, S.D. = 0.61)

และการออกกลางคันของนักเรียน ($\bar{X} = 1.90$, S.D. = 0.55) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย

4. ผลการวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1

การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 ดำเนินการโดยใช้วิธีหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r_{xy}) ของเพียร์สัน (Pearson's product – moment correlation coefficient)

ประสิทธิผลของสถานศึกษา ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา	ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (y_1)	ความพึงพอใจในการทำงาน (y_2)	การขาดงาน (y_3)	การออกกลางคันของนักเรียน (y_4)	คุณภาพโดยทั่วไป (y_5)	รวม (y_{tot})
ปัจจัยความเสี่ยงด้านเทคโนโลยี(x_1)	.604**	.516**	-.462**	-.492 **	.362*	.530**
ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม(x_2)	.576**	.440**	-.454 **	-.485**	.326*	.491*
ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ(x_3)	.030	-.179	.122	-.166	-.215	-.122
ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย(x_4)	.491**	.329**	-.338*	-.327 *	.193	.365*
ปัจจัยความเสี่ยงในโครงสร้างนโยบายสถานศึกษา(x_5)	.513**	.445*	-.397*	-.439*	.279	.442**
ปัจจัยความเสี่ยงต่อผลผลิตและบริการ(x_6)	.601**	.551**	-.501**	-.541 **	.461**	.577**
ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (x_7)	.598**	.633*	-.569**	-.598 **	.542*	.650**
ปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน(x_8)	.596**	.567**	-.513**	-.493**	.448**	.573**
ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุทรัพยากร (x_9)	.505**	.466**	-.411**	-.499**	.382**	.477**
ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (x_{10})	.506**	.425**	-.407**	-.432**	.380*	.460**
รวม (x_{tot})	.562**	.473**	-.443**	-.492**	.360*	.500**

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

*. มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางเป็นการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีผลการวิเคราะห์ ดังนี้

1. ตัวแปรปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาโดยรวม (x_{tot}) กับประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยรวม (y_{tot}) มีความสัมพันธ์กันทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .500$) และอยู่ในระดับปานกลาง

2. ตัวแปรปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาโดยรวม (x_{tot}) กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในแต่ละด้าน (y_{1-5}) มีความสัมพันธ์กันทางบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรที่ 3 การขาดงาน (y_3) และตัวแปรที่ 4 การออกกลางคันของนักเรียน (y_4) มีความสัมพันธ์กันทางลบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง -.492 ถึง .562 สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (y_1) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

($r_{xy} = .562$) ความพึงพอใจในการทำงาน (y_2) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = .473$) คุณภาพโดยทั่วไป (y_5) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_v = .360$) การขาดงาน (y_3) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = -.443$) และ การออกกลางคันของนักเรียน (y_4) มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ ($r_{xy} = -.492$)

3. ตัวแปรปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษา ($x_1 - x_{10}$) ทุกตัวแปรมีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม (y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ยกเว้นตัวแปรที่ 3 ปัจจัยความเสี่ยงด้านปัญหาเศรษฐกิจ (x_3) มีความสัมพันธ์ทางลบกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม (y_{tot}) ส่วนตัวแปรที่ 2 ปัจจัยความเสี่ยงด้านสังคมและวัฒนธรรม (x_2) และตัวแปรที่ 4 ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเมืองและกฎหมาย (x_4) มีความสัมพันธ์ทางบวกกับประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยรวม(y_{tot}) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) ระหว่าง -.122 ถึง .650 สามารถเรียงลำดับได้ดังนี้ ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร (x_7) มีค่า

ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ คือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย

บุคลากรในสถานศึกษาต้องให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ เพื่อบรรลุเป้าหมายเดียวกัน ผู้บริหารต้องมอบหมายภารกิจของสถานศึกษาโดยคำนึงถึงความสามารถของบุคคล และต้องเปิดโอกาสให้ครูมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นที่เป็นประโยชน์ต่อสถานศึกษา และสถานศึกษาต้องมีระบบการสื่อสารภายในอย่างมีประสิทธิภาพและเหมาะสมเพียงพอ เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ (x_1) มีค่าระดับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ระดับมาก เป็นอันดับที่สองซึ่งมีค่าระดับปัจจัยความเสี่ยงอยู่ที่ ($\bar{x} = 3.80$, S.D. = 0.89) สอดคล้องกับงานวิจัยของ จินดารัตน์ วงศ์เงิน ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “การควบคุมภายในด้านการประเมินความเสี่ยงงานจัดซื้อจัดจ้าง” ซึ่งพบว่า งานจัดซื้อจัดจ้างมีปัจจัยความเสี่ยงที่เกิดจากการดำเนินงานและบุคลากร ซึ่งการดำเนินงานเป็นไปตามนโยบายของผู้บริหารในการกำหนดความต้องการวิธีการจัดซื้อจัดจ้างส่วนใหญ่ใช้วิธีตกลงราคาและวิธีสอบราคา เพื่อเป็นการพัฒนาและการสูญเสียในการดำเนินงานจัดซื้อจัดจ้าง องค์การบริหารส่วนตำบลควรพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ด้านกฎ ระเบียบ และเสริมสร้างประสบการณ์เพื่อลดความเสี่ยงในการจัดซื้อจัดจ้าง รวมทั้งนำหลักธรรมาภิบาลมาใช้ในการบริหารการจัดซื้อจัดจ้างให้มีความถูกต้องโปร่งใส และตรวจสอบได้ สถานศึกษามีการบริหารงบประมาณด้วยความโปร่งใสและตรวจสอบได้ มีความโปร่งใสในการใช้จ่ายเงินตามโครงการต่างๆ คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้บริหารมีความเห็นชอบแผนงานงบประมาณของสถานศึกษา มีความพอเพียงในการใช้จ่ายงบประมาณและผู้บริหารต้องจัดระบบการเบิกจ่ายเงิน โดยคำนึงถึงความปลอดภัยในการดำเนินการเพื่อลดปัจจัยความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นในสถานศึกษาเพราะปัจจัยความเสี่ยงด้านประสิทธิภาพทางการเงิน (x_2) มีระดับความเสี่ยงเป็นอันดับที่สาม ($\bar{x} = 3.71$, S.D. = 0.92) จากผลการวิจัยยังพบว่า อัตราการว่างงานของผู้ปกครอง การขยายตัวทางเศรษฐกิจ อัตราดอกเบี้ย การลงทุนต่างๆ ในสังคมแวดล้อมส่งผลกระทบต่อผู้ปกครอง ปัญหาด้านเศรษฐกิจส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา และส่งผลกระทบต่อคุณภาพของนักเรียนด้วย ดังนั้นบุคลากรทางการศึกษาทุกท่านควรเอาใจใส่ในการติดตามสถานะภาพของนักเรียนและผู้ปกครอง สนับสนุนและกำชับให้ครูเยี่ยมบ้านนักเรียนหรือให้การสนับสนุนข้อเสนอแนะแก่ผู้ปกครองและชุมชนใกล้เคียงเพื่อลดปัจจัยความเสี่ยง เนื่องจาก

ปัจจัยความเสี่ยงด้านเศรษฐกิจ (x_3) มีระดับความเสี่ยงเป็นอันดับที่สี่ ($\bar{x} = 3.67$, S.D. = 0.72) สถานศึกษาควรมีการจัดโครงการกิจกรรมพัฒนาประสิทธิภาพการบริหารการศึกษา สถานศึกษาต้องกำหนดโครงสร้างของการบริหารที่ชัดเจน มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ มีการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ ครูและบุคลากรในสถานศึกษาต้องปฏิบัติตามจรรยาบรรณวิชาชีพและมีการเอาใจใส่ต่อการปฏิบัติหน้าที่ สถานศึกษาควรดำเนินการให้บริการทางการศึกษาอย่างเต็มประสิทธิภาพและเต็มความสามารถและต้องสร้างความพึงพอใจต่อคุณภาพของนักเรียน ต่อประสิทธิภาพในการบริหารจัดการศึกษาร่วมพัฒนา ซึ่งการดำเนินการต่างๆ ดังที่ยกตัวอย่างมาทั้งหมดนั้นสามารถลดปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาได้ ซึ่งผลการวิจัยครั้งนี้มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิฑูรย์ สมโด ที่ได้วิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงด้านการปฏิบัติของธนาคาร กรุงไทยในจังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่าธนาคารกรุงไทย มีกระบวนการและวิธีการบริหารความเสี่ยงอยู่ในระดับเกร็ดครัด ผลการวิจัยของ สุเมธ ทาวิชัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารความเสี่ยงของธนาคารไทยพาณิชย์ในเขตภาคเหนือ จากผลการศึกษาพบว่า ธนาคารส่วนใหญ่มีระดับการปฏิบัติการอยู่ในระดับมาก ผลการวิจัยของ สาคร ช่วยดำรง ศึกษาวิจัยเรื่อง การควบคุมภายในที่ส่งผลต่อความเสี่ยงของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย ผลการศึกษาพบว่า มีระดับความเสี่ยงทั้งโดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ชารุดา อมรเพชรสกุล ที่ศึกษาการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงในส่วนการพัฒนาศักยภาพผู้บริหารแผนและการคลังจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ความเสี่ยงที่เกิดจากเจ้าหน้าที่ทำงานไม่ทันและเจ้าหน้าที่ทำงานผิดพลาด จัดอยู่ในกลุ่มที่มีระดับความเสี่ยงสูงใน 5 อันดับแรกและสอดคล้องกับ ธร สุนทรายุทธ ที่กล่าวถึงการบริหารความเสี่ยงทรัพยากรมนุษย์ว่า ในบรรดาทรัพยากรทั้งหลายต้องถือว่า ทรัพยากรมนุษย์มีความสำคัญสูงสุดและถือว่าเสี่ยงมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปวีณา ยุตนานท์ ที่ได้กล่าวไว้ว่า จิตสำนึกในการให้บริการเป็นการแสดงออกถึงความตระหนักและเข้าใจบทบาทและความรับผิดชอบที่ต้องตอบสนองความต้องการของลูกค้า รวมทั้งเป็นการแสดงความช่วยเหลือและให้ความร่วมมือแก่ลูกค้า ซึ่งจัดเป็นปัจจัยสำคัญประการหนึ่งที่นำมาเป็นตัวชี้วัดหรือประเมินผลการปฏิบัติงานของพนักงาน สอดคล้องกับงานวิจัยของวนิดา ปอน้อย ที่ศึกษาวิจัยเรื่อง “การศึกษาความเสี่ยงเกี่ยวกับการปฏิบัติไม่เป็นไป

ตามกฎระเบียบ ข้อบังคับ ด้านการเงินและพัสดุ” ด้าน ที่ 2 ด้านเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงาน พบว่าเจ้าหน้าที่ขาดความรู้ ความเข้าใจ ในระเบียบที่ใช้ในการปฏิบัติงานไม่สามารถถ่ายทอดความรู้ ให้ผู้เกี่ยวข้องเข้าใจได้ ซึ่งมีระดับความเสี่ยงมาก

2. จากผลการวิเคราะห์ประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่วางไว้ สาเหตุที่เป็นเช่นนี้ เพราะว่าผู้บริหารของสถานศึกษาและบุคลากรทุกส่วนในสถานศึกษา ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ด้านและมีความเอาใจใส่ในประสิทธิผลของสถานศึกษาเป็นอย่างสูง ผลการเรียนรู้ของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่พอใจ นักเรียนมีผลงานและเป็นที่ยอมรับและได้รางวัลจากหน่วยงานอื่น ทั้งจากภาครัฐและเอกชน นักเรียนสามารถสอบเข้าแข่งขันเข้าเรียนต่อในระดับที่สูงขึ้นได้ นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และมีสัมมาคารวะ ที่เหมาะสมกับวัย นักเรียนมีการพัฒนาการเรียนรู้อยู่และมีความคิดสร้างสรรค์มีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ซึ่งทั้งหมดนี้พิจารณาวิเคราะห์จากตัวแปรข้อที่หนึ่ง ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน (y_1) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ($\bar{x} = 3.98$, S.D. = 0.42) ซึ่งอยู่ในระดับมาก สถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีการพัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาตลอดจนการสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่บุคลากรในสถานศึกษาด้วย พัฒนาคุณภาพของสถานศึกษาจนมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ให้ความช่วยเหลือกันในทุกด้านเช่น ด้านวิชาการ ด้านบุคลากรและทรัพยากร และการจัดทำโครงการเพื่อพัฒนาสถานศึกษาในรูปแบบต่างๆ การบริหารงานโดยใช้วิธีการบริหารสถานศึกษาเป็นฐานการนำรูปแบบงบประมาณแบบมุ่งเน้นผลงานมาใช้ การใช้วิธีการจัดการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ตลอดจนการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ระบบเครือข่ายสากลมาใช้พัฒนาการเรียนรู้ของนักเรียน แก้ปัญหาการขาดแคลนบุคลากรพัฒนาสถานศึกษาให้เป็นแหล่งเรียนรู้ สร้างค่านิยมและทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษา การบริหารงานที่มีประสิทธิภาพของผู้บริหารมีความเห็นอกเห็นใจ ผู้ใต้บังคับบัญชารับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และผู้บริหารสามารถครองคน ครองงานได้เป็นอย่างดี จึงทำให้ครูและบุคลากรในสถานศึกษามีความพึงพอใจในการทำงานสูง มาทำงานอย่างสม่ำเสมอไม่ขาดงาน พิจารณาจากตัวแปรตัวที่สาม การขาดงาน (y_3) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ($\bar{x} = 1.98$, S.D. = 0.61) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย กล่าวคือ สถานศึกษามีการสนับสนุนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้นำหรือผู้บริหารสถานศึกษา มีการจัด

บรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน มีทัศนคติและสร้างแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน บุคลากรมีความสุขในการทำงาน และบุคลากรในสถานศึกษามีภาระงานและปริมาณงานที่เหมาะสม จึงเป็นสาเหตุให้มีการขาดงานอยู่ในระดับน้อย และตัวแปรข้อที่ 4 อัตราการออกกลางคันของนักเรียน (y_4) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ($\bar{x} = 1.98$, S.D. = 0.61) ซึ่งอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องจาก สถานศึกษามีเกณฑ์การจบหลักสูตร นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา นักเรียนมีความสม่ำเสมอในการมาเรียน สถานศึกษามีนโยบายในการติดตามสอบถามเมื่อนักเรียนขาดเรียนติดต่อกันหลายวัน จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนกับจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกัน ประสิทธิภาพของสถานศึกษาในสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากนั้นยังมาจากสาเหตุที่ว่าผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ มีความรู้ความสามารถในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในสถานศึกษาได้ดี มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ให้บรรลุวัตถุประสงค์ของสถานศึกษา และสามารถบริหารจัดการทรัพยากรทางการศึกษาได้อย่างเหมาะสมและถูกต้อง และมีความสามารถร่วมกันปรับปรุงพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ พิจารณาจากตัวแปรตัวที่ห้า คุณภาพโดยทั่วไป (y_5) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยมัชฌิมเลขคณิตเท่ากับ ($\bar{x} = 4.17$, S.D. = 0.45) ซึ่งอยู่ในระดับมาก ซึ่งงานวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิต วิชัยเรือง ระบบสังคมในสถานศึกษาที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย พบว่า ระบบสังคมในสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา โดยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วิษยรัตน์ ธรรมะรัตน์จินดา ทำการวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กร โรงเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษาในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า ระดับประสิทธิผลของสถานศึกษามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อยได้ดังนี้คือ ความสามารถในการรักษาแบบแผนทางวัฒนธรรม ความสามารถในการบูรณาการความสามารถในการปรับตัว และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติมา ปรีดีดิลก กล่าวไว้ว่า ผู้บริหารสถานศึกษาจะต้องมีหน้าที่ในการบริหารจัดการรูปแบบต่างๆ เช่นการวางแผน การจัดการองค์กร การควบคุมและจะต้องเป็นผู้นำทางวิชาการและการสอนด้วย ใน

เรื่องนี้ เกื้อกูล แสงพริ้ง ได้ทำการศึกษาความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษากับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการศึกษาพบว่า ความเป็นผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา สถานศึกษานขนาดใหญ่มีประสิทธิผลมากกว่าสถานศึกษานขนาดกลาง และขนาดเล็ก และความเป็นผู้นำวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ขณะที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ ให้แนวคิดว่าการปรับปรุงคุณภาพวิชาการและการเรียนการสอนเป็นเครื่องมือชี้วัดความสำเร็จของสถานศึกษา และถ้าบุคลากรในสถานศึกษายึดถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอจะทำให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเพิ่มสูงขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของกิริมย์ โชติแดง ทำการวิจัยเรื่อง ปัจจัยการบริหารที่มีอิทธิพลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาประเภทศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 5 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาประเภทศึกษาอยู่ในระดับสูงงานวิจัยของ ประทุมวดี หงส์ประสา ทำการวิจัยเรื่อง องค์ประกอบของการทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษามัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านความสามารถในการแก้ปัญหาภายในสถานศึกษา กับด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

ผลการอภิปรายสรุปครั้งนี้ยังสอดคล้องงานวิจัยของ พรสุณี หงส์ลอย ได้ศึกษาการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบราชการไทยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และการบริหารงานตามแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาแบบราชการไทยส่งผลต่อสถานศึกษาในจังหวัดนครปฐม และสอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตย์ ศกุนะสิงห์ เรื่อง บทบาทผู้บริหารที่สัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 พบว่า ประสิทธิผลของสถานศึกษาสังกัดเทศบาลกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยมีความเฉลี่ยเรียงจากมากไปหาน้อยได้แก่ การขาดงาน คุณภาพโดยทั่วไป ความพึงพอใจในการทำงาน อัตราการลาออกจากการเรียนกลางคัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนตามลำดับ

สิ่งสำคัญอีกประการหนึ่งที่ทำให้สถานศึกษาสังกัดเทศบาลท้องถิ่น กลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีประสิทธิผลของการศึกษาในระดับมากเป็นผลเนื่องมาจากการปฏิรูปการศึกษา

โดยสำนักงานการศึกษา เทศบาลได้ดำเนินการปฏิรูปการศึกษาและนโยบายการประกันคุณภาพการศึกษาในทุกสถานศึกษา โดยดำเนินการจัดแบ่งสถานศึกษาให้มีการประกันคุณภาพอย่างต่อเนื่องเป็นระบบและจัดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานในทุกด้าน จากการดำเนินการปฏิรูปการศึกษาของสถานศึกษาเทศบาลดังกล่าว ทำให้สถานศึกษามีประสิทธิผลในการดำเนินงานซึ่งสอดคล้องกับ จันทนา จันทร์บรรจง ที่วิจัยการปฏิรูปการศึกษาของประเทศญี่ปุ่นพบว่า ญี่ปุ่นประสบผลสำเร็จจากการปฏิรูปการศึกษา เนื่องจากการศึกษาขั้นพื้นฐาน ความเป็นสากล และมีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศทางการศึกษามาใช้ในการบริหารการศึกษาและจัดการสนับสนุนงบประมาณในระดับสูง มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษา และพัฒนาหลักสูตร การกำหนดนโยบายที่ชัดเจน ปรับโครงสร้างองค์กร ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคเอกชนได้อย่างมีคุณภาพ เหตุผลอีกประการหนึ่งที่สถานศึกษาดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณค่าและเป็นที่ยอมรับจากผู้ปกครองและชุมชน คือ การรับรองสิทธิและโอกาสทางการศึกษา การปฏิรูปการเรียนรู้การประกันคุณภาพการศึกษา การพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสถานศึกษา และกำหนดวิธีการป้องกันและแก้ปัญหาในสถานศึกษา จากผลการดำเนินการดังกล่าวทำให้นักบุคลากรของสถานศึกษาทุ่มเททำงานร่วมกันจนเกิดผลดีกับตัวนักเรียนและสถานศึกษา

3. จากการวิจัยพบว่า ปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลท้องถิ่นกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางบวกหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายคลึงกัน 3 ด้าน คือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ความพึงพอใจในการทำงาน และคุณภาพโดยทั่วไป จากผลการวิจัยในครั้งนี้กล่าวได้ว่า เมื่อสถานศึกษาทราบถึงเหตุแห่งปัจจัยความเสี่ยงทั้ง 10 ด้าน ที่อยู่ในระดับมากแล้ว บุคลากรในสถานศึกษาปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประสิทธิผลของสถานศึกษาบรรลุตามวัตถุประสงค์เพื่อลดและป้องกันความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นได้ในอนาคต โดยการจัดการเรียนการสอนอย่างมีประสิทธิภาพทำให้ผลการเรียนของนักเรียนโดยเฉลี่ยอยู่ในระดับที่น่าพอใจ นักเรียนมีผลงานและเป็นที่ยอมรับจากหน่วยอื่นๆ สามารถสอบแข่งขันเข้าเรียนต่อในระดับสูงขึ้นได้ มีคุณธรรม จริยธรรม และสัมมาคารวะที่เหมาะสม มีความคิดสร้างสรรค์และมีกระบวนการการคิดอย่างเป็นระบบ บุคลากรในสถานศึกษาทำงานอย่างมีประสิทธิภาพและมีความพึงพอใจในการทำงาน และภาระงานที่รับผิดชอบ พอใจในระบบบริหารนโยบาย แผนงาน มาตรการ กระบวนการปฏิบัติงานของสถานศึกษา มีความพอใจ

ในผลตอบแทนของงาน ค่าจ้าง และสวัสดิการต่างๆ มีความพึงพอใจต่อเพื่อนร่วมงาน ผู้บังคับบัญชา ผู้ใต้บังคับบัญชา มีความพอใจในการได้รับโอกาสในการเรียนรู้งาน การพัฒนาวิชาชีพและการใช้ทักษะที่หลากหลายในการปฏิบัติงานและบุคลากรในสถานศึกษามีความรับผิดชอบและมาปฏิบัติงานอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องสัมพันธ์กับประสิทธิผลของสถานศึกษาในสามด้านที่กล่าวข้างต้นมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากทุกด้าน และมีความสัมพันธ์กันในทางบวกกับปัจจัยความเสี่ยงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 สอดคล้องกับงานวิจัยของกุลนันท์ กั้วพิสมัย ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการบริหารการควบคุมภายในของธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในเขตอำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดมีการบริหารการควบคุมภายในอยู่ในระดับมาก และงานวิจัย ดวงใจช่วยตระกูล ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง ปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่ามี 5 ปัจจัยความเสี่ยงคือการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษาด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการบริหารจัดการความเสี่ยง โดยผลการวิเคราะห์กลุ่มปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาในภาพรวมและแบ่งเป็นกลุ่มตามลักษณะพื้นที่ความเสี่ยงตามภูมิภาค ในเมืองและนอกเมือง พบว่า ภาพรวมมีระดับความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.10 และเมื่อแบ่งเป็นกลุ่มตามภูมิภาคพบว่าในภาคเหนือปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน มีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 30.20 ภาคตะวันออกเฉียงเหนือปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมมีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 31.00 ภาคกลางปัจจัยความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมมีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 20.80 ภาคใต้ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอน มีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 17.20 และภาคตะวันออกปัจจัยความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษามีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.60 สำหรับสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมืองปัจจัยภายนอกในเขตอำเภอเมืองปัจจัยความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนมีระดับความเสี่ยงมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 21.20

ปัจจัยความเสี่ยงกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดเทศบาลท้องถิ่นกลุ่มการศึกษาท้องถิ่นที่ 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่าความสัมพันธ์กันในทางลบหรือมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ผกผันกันในสองตัวแปรคือ การขาดงาน (y_3) และการออกกลางคันของนักเรียน (y_4) วิเคราะห์ได้ดังนี้คือ การสนับสนุนการทำงาน

อย่างมีประสิทธิภาพของผู้นำ รวมไปถึงการจัดบรรยากาศให้เอื้อต่อการทำงาน ทัศนคติและแรงจูงใจในการทำงาน ความสุขในการทำงานและภาระงานและปริมาณที่เหมาะสมมีความสัมพันธ์ทำให้อัตราการขาดงานน้อยลงในขณะที่ปัจจัยความเสี่ยงในด้านต่างๆ ยังคงอยู่ในระดับมาก ส่วนด้านตัวแปรที่สี่ อัตราการออกกลางคันของนักเรียน (y_4) สถานศึกษามีการกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อสถานศึกษา นักเรียนมีความสม่ำเสมอในการมาเรียน สถานศึกษามีนโยบายติดตามสอบถามเมื่อนักเรียนขาดเรียนหลายวันและจำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนกับจำนวนนักเรียนที่จบการศึกษามีจำนวนใกล้เคียงกัน มีความสัมพันธ์ในทางผกผันกันเช่นกัน ผลการวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาด้านการขาดงานและการออกกลางคันของนักเรียนระดับอยู่ในระดับน้อยสวนทางกับ ปัจจัยความเสี่ยงของสถานศึกษาซึ่งอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะของการวิจัย

1. เพื่อให้สถานศึกษาตระหนักถึงเหตุแห่งปัจจัยความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นสถานศึกษาต้องมีบุคลากรที่สามารถนำความรู้ด้านเทคโนโลยีไปใช้ในการปฏิบัติงานได้และมีการพัฒนาความสามารถด้านเทคโนโลยีอยู่เสมอ สามารถถ่ายทอดความรู้ในการใช้เทคโนโลยีอย่างถูกต้อง สถานศึกษาควรสนับสนุนและสร้างโอกาสทางการศึกษาให้ทั่วถึงและออกสำรวจสภาพความเป็นอยู่ของนักเรียน สอบถามข้อมูลสถานะทางครอบครัวของนักเรียน อาชีพและรายได้ของผู้ปกครองตลอดจนถึงปัญหาทางสังคมที่ครอบครัวของนักเรียนอาจจะประสบอยู่ จัดการศึกษาโดยคำนึงถึงอิทธิพลของค่านิยม ความเชื่อทางศาสนาและวัฒนธรรมต่างชาติ ควรกำหนดโครงสร้างการบริหารที่ชัดเจน ดำเนินการให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปฏิบัติการกิจอย่างมีประสิทธิภาพ

2. สถานศึกษาควรให้การสนับสนุนการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของผู้นำ ส่งเสริมการจัดบรรยากาศที่ดีและเอื้ออำนวยความสะดวกปลอดภัยต่อบุคลากรและนักเรียน ส่งเสริมทัศนคติและสร้างแรงจูงใจที่ดีในการทำงาน มอบหมายงานและภาระหน้าที่ให้เหมาะสมกับแต่ละบุคคล สถานศึกษาควรกำหนดเกณฑ์การจบหลักสูตร สร้างทัศนคติที่ดีต่อสถานศึกษาเพื่อให้นักเรียนมีความสนใจมาเรียนอย่างสม่ำเสมอและต้องสนับสนุนนโยบายการติดตามสอบถามเมื่อนักเรียนขาดเรียนหลายวันเพื่อลดจำนวนนักเรียนออกกลางคัน สถานศึกษาควรส่งเสริมคุณภาพทั่วไปในต่างๆต่อไปนี้คือ ผู้บริหาร ครูและบุคลากรของสถานศึกษาสามารถปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ สนับสนุน

และส่งเสริมให้ครูเพิ่มความรู้โดยการจัดอบรมหรือสนับสนุนให้ศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่งเสริมความสามารถในการใช้เทคโนโลยีเพื่อการศึกษา ส่งเสริมการทำงานอย่างมีส่วนร่วมของบุคลากรในสถานศึกษาเพื่อร่วมกันปรับปรุงและพัฒนาการปฏิบัติงานตามหน้าที่ด้วยนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อประสิทธิผลทางการศึกษา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนให้อยู่ในระดับที่น่าพอใจ ส่งเสริมและสนับสนุนนักเรียนที่มีความสามารถให้เข้าแข่งขันหรือแสดงผลงานต่อหน่วยงานอื่นทั้งภาครัฐและเอกชน ส่งเสริมให้นักเรียนมีคุณธรรม จริยธรรม ส่งเสริมพัฒนาการด้านการเรียนรู้ และให้นักเรียนมีความคิดสร้างสรรค์และมีกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ

ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

ควรศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับปัจจัยความเสี่ยงในสถานศึกษาและประสิทธิผลของสถานศึกษา ศึกษาถึงวิธีป้องกันและลดเหตุแห่งปัจจัยความเสี่ยงอย่างต่อเนื่องเพื่อบรรเทาเป้าหมายของสถานศึกษาและเพิ่มระดับประสิทธิผลให้สถานศึกษา

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, คู่มือแนวทางการพัฒนา (สถานศึกษามาตรฐานคุณภาพตัวอย่าง) (ม.ป.ท.,ม.ป.ป.), 1.
- กรมส่งเสริมสหกรณ์, การบริหารความเสี่ยง Accessed on 18 April 2011, Available from <http://www.>
- กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์. พระราชบัญญัติคุ้มครองเด็ก พ.ศ. 2546
- การวิเคราะห์และจัดทำแผนบริหารความเสี่ยง ตาม SP7 ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2553, (Online) accessed on 15th May 2011. Available on [http:// www. nidtep.go.th](http://www.nidtep.go.th)
- เจนเนตร มณีนาค และคณะ. การบริหารความเสี่ยงระดับองค์กรจากหลักการสู่ ภาวะปฏิบัติ. กรุงเทพฯ: บริษัทไพนอลการพิมพ์ จำกัด, 2548, 23.
- ชัยเสถียร พรหมศรี. การบริหารความเสี่ยง. กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2550
- เดวิด แอปการ์. รู้ทันความเสี่ยง. แปลโดย วีรวิทย์ มาณะศิริยานนท์ และ ฌัสยา สันตะการผล (กรุงเทพฯ: บริษัท เอ็กซ์เปอร์เน็ท จำกัด, 2550), :15
- ธนรัตน์ แด้ววัฒนา. การบริหารความเสี่ยงปี 2550 (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2550)
- ชร สุนทราวุฒ. หลักการและทฤษฎีการบริหารการศึกษา. (กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2546)

- การบริหารจัดการความเสี่ยงทางการศึกษา. (กรุงเทพฯ: บริษัท เนติกุลการพิมพ์ จำกัด, 2550), 152.
- นงเยาว์ บุญจันทร์ หน่วยตรวจสอบภายใน สฟท.พัทลุง Accessed on 8 April 2011, Available from [http://www. udompanya.in.th](http://www.udompanya.in.th).
- นฤมล สะอาดโหม. การบริหารความเสี่ยงองค์กร Accessed on 7 March 2011. Available from [http://www. auditddc.org/images/ 11488 85564/ RM.P.1](http://www.auditddc.org/images/11488_85564/RM.P.1)
- การบริหารความเสี่ยงองค์กร (กรุงเทพมหานคร: บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด 2550)
- นฤมล สะอาดโหม, บุญกรวัชรศรีโรจน์ และวาสิตาบุญสาธ. CRO ต้องรู้คู่มือบริหารองค์กรยุคใหม่. (กรุงเทพฯ: บริษัท ฐานการพิมพ์ จำกัด, 2551), 102-104.
- แบบทดสอบวัดผล สัมฤทธิ์ทางการเรียน (กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาราช 2535),
- ประกอบ กุลเกลี้ยง. “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงเพื่อป้องกันการคอร์รัปชันในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน.” ศึกษาศาสตรมหาวิทยาลัยเนศวร 9, 3 (กันยายน. 2550).
- รุ่ง แก้วแดง และชัยณรงค์ สุวรรณสาร. “แนวคิดเกี่ยวกับ ประสิทธิภาพและประสิทธิผลขององค์กร” ในประมวลสาระชดวิชาทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษาหน่วยที่ 9 -12, 169.
- วิจารณ์ พานิช. องค์กรแห่งการเรียนรู้และการจัดการความรู้. accessed 15 May 2011. Available from [http://www. nokkrob.org](http://www.nokkrob.org)
- วิชยรัตน์ ธรรมะรัตน์จินดา. “ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2552.
- วิริยะ รัตนสุวรรณ. “ลดความสูญเสียด้วยการบริหารความเสี่ยง.” วารสาร Productivity World มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 35-7 (2544):75
- วิวรรณ โตเหมือน. “การทำงานเป็นทีมที่ส่งผลต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามุทราสงคราม.” วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549,

- สงวน ช้างฉัตร. การบริหารความเสี่ยงของโครงการ. คณะวิทยาการ
จัดการมหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม, 2547
- สรุปข้อมูลสารสนเทศทางการศึกษา ปี 2551 สถิติข้อมูลทาง
การศึกษา สพฐ. ปีการศึกษา 2551
- สุพจน์ โกสยะจินดา. การประเมินความเสี่ยงของโครงการ
คอมพิวเตอร์. กรุงเทพฯ: เอ็กซ์เปอร์เน็ท, 2541.
- Deeadra Albert-Green. **“Teacher Parents and Students
Perception of Effective School Characteristics
of Two Texas Urban Exemplary Open-Enrollment
Charter Schools.”** A Dissertation of Doctor of
Philosophy for the Degree Texas Urban.
- Edgar H. Schein. **Organization Psychology.** Englewood
Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall Inc., 1970.
- Edwin A. Locke. “The Nature and Causes of Satisfaction.”
Handbook of Industrial and Organization Psychology.
2nd ed. Chicago: Rand McNally, 1976.
- Gilbert Austin and David Reynolds. **“Managing for Improved
School Effectiveness: An International Survey.”**
School Organization, 10, 1990.
- Gregory B. Northcraft and Margaret A. Neal. **Organization
Behaviour: A Management Challenge.** Chicago:
The Dryden Press, 1990. 14.
- Gregory H. Duckert. **Practical Enterprise Risk Management.**
New Jersey : John Wiley & Sons Inc., 2011.
- James L. Gibson, John M. Ivancevich and James H. Donnelly.
Organizations: Behaviour Structure Process.
10th ed. Boston Mass : McGraw-Hill Inc., 2000.
- John A. Seiler. **System Analysis in Organization Behaviour.**
Homewood III : Richard D. Irwin Inc., 1973.
- John W. Best. **Research in Education.** New Jersey: Prentice
Hall Inc., 1970.
- Judith R. Gordon and others. **Management and Organization.**
Boston : Allyn and Bacon, 1990.
- Ken Reid, David Hopkins, and Peter Holly. **Towards the
Effective School.** Oxford: Basic Blackwell Ltd.,
1988.
- Lee J. Cronbach. **Essential of Psychological Testing.** 3rd ed.
New York: Harper & Row Publisher, 1974.
- Milton L. Blum and C. Naylor, **Industrial Psychology.**
New York : Harper and Row, 1968.
- P. Eravan. **The assessment of Thailand Child-Friendly
School Program.** Bangkok: UNICEF Thailand, 2000.
- Paul E. Mott. **The Characteristics of Efficiency Organization.**
New York : Harper & Row Publishers, 1973.
- Robert J. Harvighurst and Brnice L. Neugarten. **Society
and Education.** Boston : Allyn and Bacon Inc.,
1969.
- Robert V. Krejcie and Daryle W. Morgan. “Determining
Sample Size for Research Activities.” **Journal for
Education and Psychological Measurement.**
No.3 (November 1970): 608.
- Siri Thongsiri, **Enterprise Risk Management and Internal
Control Framework.** Bangkok, 2003 Accessed on
7 March 2011. Available from <http://www.ozthaialumni.in.th/do>
- Stephen J. Knezevich. **Administration of Public Education.**
New York: Harper and row, 1985.
- Thomas J. Sergivanni. **The Principalsip: A Reflective
Practice Perspective.** 2nd ed. Boston Mass: Allyn
and Bacon, 1991.
- Wayne K. Hoy and Cecil G. Miskel. **Educational
Administration: Theory, Research and Practice.**
8th ed. Singapore : McGraw- Hill Inc., 2008.

